

Nummer 16

15. August 1912

61. Aargang

Kultur og Oplysning blandt Mormonerne.

Tale af Apostel David D. McKay ved Kirkens Aarskonference
i Salt Lake City den 6. April 1912.

Barnets ensfoldige Tro skulde efterlignes — Falske Historier i Omløb — Utah fremstillet i det rette Lys — Fordelen ved at bosætte sig i Utah — Utahs Stilling paa Oplysningens Omraade, paa det sociale og religiøse Omraade — Utah sammenlignet med de øvrige Stater — Frugtesløse Forsøg paa at tilintetgjøre Kirken.

Den rige Udgydelse af Guds Aand over disse Møder fylder mit Hjerte med Glæde. Evangeliets skønne og herlige Sandheder have sjældent gjort et dybere Indtryk paa mig end i denne ypperlige Konferences forskellige Møder. O, hvor jeg takker Herren for, at jeg er Medlem af denne Kirke! Jeg sætter stor Pris paa at være sammen med Guds Tjenere og paa deres broderlige Kjærlighed. Jeg har glædet mig over de herlige Sandheder, som Broder Whitney saa klart har fremsat for os. Hvad der særlig gjorde Indtryk paa mig, var hans Udtalelse om, at han som Barn troede, at han kunde gaa til Gud og tale med ham ligesom med sin jordiske Fader. Jeg sagde til mig selv: „Det kunde du.“ Jeg veed, at Barnets ensfoldige Tro bliver besvaret af vor kjære Fader i Himlen, og at han velsigner og trøster Barnet. Jeg kan bære mit Vidnesbyrd om dette til denne store Forsamling. Jeg veed, at Gud hører og besvarer Barnets Bønner. Jeg husker, at jeg en Aften laa i min Seng og rystede af Angst. Jeg var som Barn meget mørkeræd og

kunde ligge og forestille mig alle Slags rædjelsfulde Ting. Den Aften blev jeg ligesom lammet af Stræk; mine Forældre havde lært mig, at Gud vilde besvare Bønner. Med en Kraftanstrengelse stod jeg op, knælede ned i Mørket og bad Gud om at befri mig for denne Frygt, og jeg hørte ligesaa tydeligt, som I høre min Røst i Dag, disse Ord: „Vær ikke bange, Intet vil skade dig.“ Na, ja, vil Nogen sige, det er Indbildning. Siig, hvad I ville, men jeg veed, at min Sjæl gjenstrømmedes af en behagelig Fred, og min Bøn var besvaret. Det er denne Tro, som bliver indprentet i enhver Drengs og Piges Sind blandt de Sidste-Dages Hellige i det ganske Land. Der kan ikke være megen Synd og Daarlighed i et Hjem, hvor Børnene opdrages til at frygte Gud og paatalde hans hellige Navn. Naar det lille, lidende Barn med brændende Feber vil se op til sin Fader og sige: „Velsign mig, Fader“, da siger jeg eder, at en Nation modtager sin Kraft og Storhed fra saadanne Hjem. Og saadanne Hjem have de Sidste-Dages Hellige.

Hvorfor ville Folk da bespotte denne Kirke? Hvorfor tro de, at vi ikke ere sande Kristne, at vi ikke ere gode Borgere, at vi ikke ere ærlige Mænd og retfærdige Kvinder, ikke kyske Mænd og Kvinder? Der er kun een Maalestok i Kirken, og den gjælder saavel for Mænd som for Kvinder. Vi kunne udbryde med Profeten Joseph Smith: „Hvorfor forsølg os, fordi vi sige Sandheden?“ Mænd og Kvinder, som undersøge de Sidste-Dages Helliges Lærdomme, bespotte dem ikke og bagtale dem ikke. Spotten og Bagtalelsen kommer altid fra saadanne Mænd og Kvinder, som ere uvidende om, hvad Kirken er, og hvad Guds Folk stræber efter, og deres Uvidenhed bliver udnyttet af ildefindede og hævugjerrige Mennesker, som søge at tjene Penge paa „Mormonismen“, fordi den er upopulær.

Jeg har ofte forundret mig over Bestaffenheden af de Midler, som benyttes for at skade Kirkens Rygte. Mænd, som maa anses for at være Folkets Ledere, have ment, at det var deres Pligt fra Talerstolen at angribe de Lærdomme, som vi forkynde, og at rive ned paa Herrens Aabenbaringer til os gennem Profeten Joseph Smith. Ved enkelte Lejligheder kommer der Mænd hertil, som faa et Indblik i, hvad Kirken udfører, og en Forstaaelse af vore Lærdommes Betydning og Indflydelse paa Befolkningens daglige Liv; de se derved, hvorledes Forholdene ere, og de ere modige nok til at sige Sandheden. En af vore Venner i Ogden, Hr. Pastor Fisher, tog for nylig ikke i Betænkning at oplyse sine Medarbejdere om de virkelige Forhold her. Men i Almindelighed vende Talere og Prædikanter deres Vaaben mod os.

Det samme er Tilfældet med Blade og Tidsskrifter. Har der nogen- sinde i Kirkens Historie været en saa ihærdig Agitation mod os i Blade og Tidsskrifter som i de sidste Maanedes? Den er endnu i Gang, og samtidig har man fundet et endnu virksomere Middel for at skade os, nemlig Biograftheatrene. Naar De læser en Bog, danner der sig i

Deres Tanker et mere eller mindre tydeligt Billede af det, De har læst. Billedet afhænger af den Tydelighed, hvormed De opfatter de Ting, som Forfatteren har fremsat paa den trykte Side; men naar De kan se det udført, se det fremstillet ligesaa naturligt, som det foregaar i Virkeligheden, da modtager De disse Sjælsindtryk ligesaa hurtigt og tydeligt, som Skuespillerens Bevægelser kunne fremstille dem. Jeg har her et Uddrag af et Brev fra en ung Mand, som gik ud paa Mission for nogle Maaneder siden. Han er en Sønneson af afdøde Apostel Franklin D. Richards og arbejder i den Mission, hvorfra saa mange af Kirkens Grundlæggere ere komne, blandt dem hans Bedstefader. Han skriver følgende til sin Fader, Præs. Chas. C. Richards:

„I Løbet af de sidste 10 Dage er der her paa forskjellige Biograf-theatre fremvist en Film, kaldet: „Mormonernes Offer“. Ligesom de øvrige Billeder, hvorom du har læst i »Deseret News«, er dette meget støvende for en Mormon-Ældste. Det er en udenlandsk Film, der fremstiller, hvorledes en Mormon-Ældste lokker en ung Pige bort fra hendes Hjem, fører hende til Utah og flygter fra Politiet osv. Hun prøver paa at komme bort og bliver befriet af sine Brødre, hvorefter Ældsten begaar Selvmord.“ Brevskriveren viser Urimeligheden af alt dette, de fremmede Betjente og Uniformer, det opdigtede Tempel, og fortsætter: „Det er en Skandale, at de Mænd og Kvinder, som udgjøre det nationale Censurat for levende Billeder, ikke kunne se Usandsfærdigheden i denne Film og forbyde den. Sidste Uge modtog vi fra Bostons evangeliske Selskab en Bekjendtgørelse og et Brev, hvori man indbød os til et Møde Mandagen efter, hvor Emnet: „Det mormoniske Præstestab“ skulde drøftes.“ Den unge Mand og hans Medarbejdere modtogne Indbydelsen og hørte paa to Damer, hvis Udtalelser nærmest kunde kaldes ondskabssfulde. Han skriver om dette Møde: Du læste hendes (den ene af Damernes) Artikler i de Blade, jeg sendte dig i December. Det, hun sagde paa Mødet, var kun en Gjentagelse af Artiklerne. Stakkels Menneske! Hun bliver værre for hver Dag, der gaar. Jeg er bange for, at hun vil ende paa en Galeanstalt. En anden Kvinde talte om „Mormonkirkens Missionsvirksomhed og politiske Indflydelse“ og gjentog de gamle Løgne om Missionærerne, men roste Senator Smoot; han var efter hendes Mening Kongressens største Pengesenator; han aflagde ofte Bisitter i det hvide Hus; han hjalp med til at styre Landet; Wall Street tilbød ham — alt dette kun for at vise, at Mormonkirken var en stor politisk Maskine, og hvis Folket ikke tilintetgjorde den, vilde den om nogle faa Aar regjere hele Landet.“ Dette er kun eet Eksempel. Jeg kan ikke undlade at tænke paa denne unges Mandes Forhold til disse Kræfter, som ere i Virksomhed imod det Folk, han tilhører. Han og to Tusinde andre unge Mænd, som ere ude i Missionsmarken, vide, at

baade Præster og levende Billeder bagtale og belyve vort Folk og søge at tilsmudse dets Karakter.

Med denne Tilstand for Dje kan jeg ikke andet end glæde mig over den Bevægelse, der nu er ved at blive populær, og hvis Balgsprog hænger paa den anden Side af Gaden overfor den hødlige Indgang til Tempelpladsen; jeg haaber, det maa finde Gjenklang i enhver Mand's og Kvindes Hjerter, som bor i denne Stat; det lyder saaledes: „Jeg er for Utah“. Det sømmer sig for enhver Mand og Kvinde i denne Stat at være dens Fane tro, og dersom vi ere det, behøve vi ikke at frygte for Angreb udefra. I denne Maaned for 83 Aar siden sagde Herren til Profeten Joseph Smith og gennem ham til Kirkens Medlemmer: „Frygter derfor ikke, lille Fjerd, gjører Godt; lader Fjerd og Helvede forene sig imod eder; thi dersom I ere byggede paa min Klippe, kunne de ikke faa Overhaand“. Tænk paa disse faa Ord: „Frygter ikke, lille Fjerd, gjører Godt“. De udtrykke dette Bærks Stilling i Dag, en rolig, værdig og uafhængig Stilling, hævet over alle de ubethydelige, men dog ofte modbydelige Forsøg paa at forfølge, forhæne og bagtale Guds Folk. Kirkens Stilling er i Virkeligheden i Overensstemmelse med Pauli Formaning til Rømerne:

„Betaler ikke nogen Ondt for Ondt; lægger Vind paa, hvad der er godt for alle Menneskers Afsyn! Hvis det paa nogen Maade er muligt for eder, da holder Fred med alle Mennesker! Hævner eder ikke selv, I elskede! men giver Bredden Rum; thi der er skrevet: „Mig hører Hævnen til, jeg vil betale, siger Herren“. Dersom din Fjende hungrer, giv ham da Mad; dersom han tørster, giv ham da Drikke; thi naar I gjøre dette, ville I samle gloende Kul paa hans Hoved. Lader eder ikke overvinde af det Onde, men overvind det Onde med det Gode!“

Dette er, hvad de Mænd forsøge, som staa bagved denne Utah-Bevægelse. Det glædede mig at høre, at Statens Oplysningskontor nu daglig sender 200 Breve ud. Jeg foreslaar, at de rette sig efter disse Ord: „Lægger Vægt paa, hvad der er godt for alle Menneskers Afsyn“.

Hvad kunne vi nu sandt og ærligt sige om vor Stat? Naar en Mand søger et Sted for der at danne sig et Hjem, da spørger han ganske naturligt: Hvilke materielle Fordele byder det mig? Hvorledes er Skole- og Oplysningsvæsenet? Hvorledes er Folket at omgaas? Hvilken Stilling indtager det i aandelig Henseende? Utah hører allerede til de første i Frugtbarhed; kun een Stat i Unionen avler mere Hvede pr. Tønde Land end Utah, og dette til Trods for, at de tre Fjerdedele af det hvedeproducerende Land er, hvad vi kalde Tørland, det vil sige Land uden kunstig Vanding, og dog er Jordens Ydeevne næststørst blandt alle Staterne. Med Hensyn til de andre Kornsorter er Utah Nr. 1 med Havre, Nr. 2 med Byg og Nr. 1 med Kartofler. Utah er Nr. 1 i Avlen af Sukkerroer; det var den første Stat i Unionen, som avlede

Sukkerroer paa Land, hvor kunstig Banding var nødvendig. Utah var ogsaa den første Stat i Unionen, som byggede en Sukkerfabrik, hvis Maskiner udelukkende vare fabrikerede i de Forenede Stater. Utah staar ligeledes højt i Kreaturavl, Frugtavl og Minevæsen.

Hvorledes er Utahs Skolevæsen? I Skoleaaret 1909—10 brugte Staten over tre Millioner Dollars til Undervisning af Drengene og Piger. Statens Skoleejendom har en Værdi af 6,500,000 Dollars. Utahs Stats Institutioner, Universitetet og Landbohøjskolen, ere blandt de bedste i Landet, og vor Skole i Minevæsen er den bedste i de Forenede Stater. Studenterne fra vore Skoler have Afgang til hvilket som helst Universitet i Landet paa samme Basis som Studenterne fra Landets egne Skoler. Vor Landbohøjskole er navnlig inspirerende for alle Landmænd og Kreaturavlere i hele Landet — en bedre Skole findes ikke nogen Steder. Foruden de udmærkede offentlige Skoler vedligeholder Kirken 28 Højskoler, som koste 360,000 Dollars om Aaret og undervise gennemsnitlig 10,000 Studenter. Der findes ikke et bedre Skolesystem, og Resultatet er, at der i Utah er flere Mennesker, som kunne læse og skrive, end i de andre Stater med Undtagelse af tre.

Hvorledes er vor Stilling i moralsk Henseende? Som Svar herpaa kan jeg fremdrage et Vidnesbyrd, som en af de Forenede Staters Konsuler har afgivet om de unge Mænd fra Utah, som han har mødt. De veed, hvem disse unge Mænd ere. De komme fra Landmandens, fra Handelsmandens, fra Skolelærerens og Haandværkerens Hjem. De ere tagne fra alle Dele af Kirken, og deres Opsørelse er derfor et paalideligt Udtryk for Folkets moralske Stilling. Konsulens siger:

„Jeg kan ærligt sige, at med Hensyn til et rent, moralsk og sparsommeligt Liv, Dannelse, Høflighed og en rigtig Forstaaelse af deres Stilling som Udlændinge ere de, bortset fra deres Religion, de bedste og værdigste Typen paa moderne amerikanse Borgere. De slaa ikke om sig med Penge. De tale ikke om de Forenede Staters store Magt og Europas Lidenskab. De søge det Edle og Gode og gaa tilbage til deres Hjem med det Formaal at virke for at gjøre deres Folk og Land større og bedre.“

Hvem er det, han taler saaledes om? Som Exempel paa, hvad Slags Mænd han mødte, siger han:

„Af fem Missionærer, som jeg har været sammen med, havde den ene været Expedient i en Ekviperingshandel i Logan, den anden almindelig Malersvend i Ogden, den tredje Lømrer i Salt Lake City, den fjerde Landsbyskolelærer, og den femte var kommet fra en Højskole.“

Hvad Slags Mænd og Kvinder møde vi i Selskabslivet her? Jeg tænker paa Stavens Præsidenter, Bisopperne, de unge Mænd og Kvinder, som lede de forskjellige Organisationer, Højskolerne og de præstiderende Brødre i Præstedømmets Dvorummer — slaa alle dem sammen, og hvor i hele Verden kan man da finde en bedre Klasse Mennesker?

Jeg har ikke den Bane at sige, at vi ere det bedste Folk paa Jorden. Vi have saa mange Usuldkommenheder, og vi naa ikke altid op til det, vi udgive os for; men de nævnte Embedsmænd udgjøre en Klasse af Mænd og Kvinder, som i social og moralsk Henseende kunne taale Sammenligning med en hvilkensomhelst Klasse Menninger i hele Verden. Jeg kjender dem, og De kjender dem. Hvorfra komme disse Mænd og Kvinder? Fra de Sidste-Dages Helliges Hjem, fra hele Folket. Det er sandt, at de ere blevne valgte paa Grund af deres Virkelyst og deres Evner til at hjælpe andre, men de repræsentere Befolkningens moralske Tilstand i Almindelighed.

Hvorledes er Utahs aandelige eller religiøse Stilling? Her er Hovedkvarteret for Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, en Organisation, hvor næsten enhver Mand er en Evangeliets Budbærer. Omtrent Hundrede Tusinde Mænd holde Præstedømmet, og enhver af dem burde være en Herrens Tjener; enhver af dem har Ansvar og Pligter og gjør noget Godt for sine Medmennesker, og det paa en systematisk og regelmæssig Maade. Gaa til Hjemmene; der vil De se den virkelige Sidste-Dages Hellige knæle ned med sin Familie, før han spiser sin Frokost om Morgen, og opsende sin Tak og Bøn til Gud. Det samme gjentager sig om Aftenen, og fra disse Familier blive vore Missionærer kaldede til at gaa ud at prædike Evangeliet, kaldede ligesom en Mand i en lille By i Sydutah blev kaldet for kort Tid siden. En velstaaende Forretningsmand modtog et Kald til at gaa ud og forkynde Evangeliet. Han forlod sin Forretning, forlod Alt og gik til sin Missionsmark saa langt borte fra Hjemmet, at hvis han gik længere, vilde han være paa Bejen hjem. Nede i Thistle mødte jeg for et Par Uger siden hans Søn, en ung Mand, som havde Overophyn med en større Sending af Kreaturer. I Samtalens Løb erfarede jeg, at efterat hans Fader med kun 30 Dages Barsel havde adlydt Kaldet til at gaa paa Mission, var det Sønnens Opgave ikke alene at understøtte Faderen, men ogsaa at sørge for Familien. Han sagde: „Jeg er ikke i Stand til at lede Forretningen saaledes som Fader, men jeg gjør det saa godt, som jeg kan.“ Jo mere jeg tænker paa dette Tilfælde, jo større Indtryk gjør det paa mig. Faderen ude at prædike Evangeliet! Hvorfor? Fordi han veed, hvad Livet er værd; fordi han veed, at Jesu Kristi Evangelium er gjengivet, og hans eneste Formaal er at forkynde denne Sandhed til Verden. Og saa hans Søn, som paatager sig en Mands Ansvar, fortsætter Faderens Forretning og sørger ikke alene for sig selv, men for sin Faders Familie herhjemme og for sin Fader i Missionsmarken! Tal om Udvikling! Herren være takket for Kirken, der paa denne Maade tager de unge Mænd og lægger Ansvar og Pligter paa dem. For Utah? Ja. For Jesu Kristi Kirke? Altid. Kunne vi blot være tro mod det, som vi vide er rigtigt, mod det, som vi vide er Jesu Kristi Evangelium! „Fader

Jord og Helvede forene sig imod eder; thi dersom I ere byggede paa min Klippe, kunne de ikke faa Overhaand."

Maa Herren hjælpe os til, at vi kunne forlade denne Konference fyldte med Guds Aand, saa at enhver Mand og Kvinde, som har Lejlighed til at udføre Noget i Kirken — og det omfatter Alle — maa være villige til at leve et saa rent og dydigt Liv, at det kan fremkalde Verdens Beundring og Respekt. I Korthed; „Lad os lægge Vind paa, hvad der er godt for alle Menneskers Afsyn." Dersom det er muligt, lad os da leve i Fred med alle Mennesker, ikke betale Ondt med Ondt eller lade det Onde faa Overhaand, men overvinde det Onde med det Gode. Da vil Kirken være et Lys i Verden. Dette er dens Opgave, og dens Fjender kunne slynge deres Spyd imod den, men de ville ikke kunne gjøre den nogen Skade, ligesaa lidt som Viller og Natsværmere ere i Stand til at slukke den elektriske Lampe paa Gaden. En Gang imellem har De maasse set Lyslet slagre lidt, naar et Insekt kom for nær og blev fortæret. Hvis De saa er gaaet forbi den næste Morgen, vil De have set, at Jorden er bedækket med disse Insekter; de have mistet Livet i deres blinde Fjer for at slukke Lyslet. Saaledes vil Resultatet ogsaa blive for dem, som modsætte sig Guds Kirke. Uvidende og vildledte Mennesker ville kæmpe imod den; men dersom Kirkens Medlemmer blot ere trofaste, vil Uvidenhedens og Fordommens Taage tilsidst forsvinde; vi ville da blive sete i vort rette Lys, og vi ville finde, at ethvert Spyd, som blev kastet imod os, er faldet virkningsløst til Jorden, og enhver Tunge, som har løftet sig imod Guds Kirke, er bleven bestjæmmet. Maa Herren hjælpe os til Trofasthed, er min Bøn i Jesu Navn, Amen.

Tankesprog.

Vi maa være i Virksomhed, medens vi leve; dersom vi standse, begynde vi at dø. Hvil er nødvendig, men kun for at samle mere Styrke og blive i Stand til at gaa videre. Et Anker er nødvendigt for et Skib, men at ligge for Anker er ikke Skibets Bestemmelse; det blev bygget for at sejle. Mennesket er til for at kæmpe og udvikles og udføre noget — ikke for at være stille og uvirksom. Dr. Miller.

Er det retfærdigt at glemme al den Venlighed og Godhed, der er udvist imod os af dem, som vi daglig omgaaes, blot fordi de maasse begaa en lille Fejl imod os, som sandsynligvis er gjort i et Øjeblikks Tankeløshed?

 Torsdag den 15. August 1912.

Patriark C. C. A. Christensen død.

Digteren, Missionæren, Kunstmaleren og Skribenten C. C. A. Christensen døde i sit Hjem i Ephraim, Utah, Onsdag den 3. Juli af Alderdomsſvaghed efter c. 2 Ugers haarde Lidelser. Han blev for omtrent en Maaned siden kaldet til Salem for at overvære en af sine Bekjendte, P. A. Petersons Begravelse, og før han vendte tilbage til sit Hjem i Ephraim, besøgte han sine Slægtinge i Salt Lake City. Der blev han syg, og Sygdommen tiltog, saa at hans Sønner fandt det rettest at følge ham hjem; men hans Tilstand forværredes, indtil Døden førte ham.

Ældste C. C. A. Christensen var den ældste af sine Forældres fire Sønner. De vare fattige Folk, da Sønnen fødtes i Kjøbenhavn den 28. November 1831. Ved Moderens Anstrengelser fik han imidlertid en god Skolegang, under hvilken han begyndte at vise sine naturlige Anlæg for Kunst. En venligsindet Dame, som saa' nogle af hans Arbejder, fik Lyst til at se den talentsfulde Dreng og opsogte ham. Hun tilbød at afholde Omkostningerne ved hans Uddannelse til Kunstner paa det kongelige Akademi, og med sine Forældres Tilladelse tog han mod Tilbudet og blev Kunstner.

Da han hørte Evangeliets Budskab i September 1850, modtog han det og blev døbt den 26. samme Maaned. Kort efter blev han ordineret til Diakon i Kjøbenhavns Gren og i Januar 1853 ordineret til Præst og kaldet til at arbejde som Missionær paa Sjælland. Samme Aar blev han ordineret til Ældste og sendt paa en Mission til Norge, hvor han var et Medstabs til at indføre Evangeliet i Christiania og til at organisere en Gren af Kirken i denne By den 8. December 1853. Senere prædikede han under Forsølgelser og Fængsling i Drammen, Christiania og Aker. I 1855 blev han bestiftet til at præsidere over Christiania Konference, og ved sin Alvor og Hengivenhed i Udførelsen af sine Pligter vandt han baade de Helliges og Udenforstaaendes Kjærlighed og Respekt. Han emigrerede til Utah i 1857 og gik over Prairierne i Haandkarrekompagniet, hvor hans Hustru, Eliza Rosalie, som han havde giftet sig med paa Oceanet, hjalp ham med at trække Karren hele den lange Vej. Efter uden Uheld at have naaet Salt Lake City gik de videre for at finde Broderen Frederick,

som arbejdede i Byen Fairfield i Cedar Valley, og de bosatte sig der en kort Tid, da den „almindelige Flyttebevægelse“ fandt Sted. Derefter flyttede de til Lehi, men vendte om Efteraaret tilbage til Fairfield. Den umoraliske Atmossfære i den nærliggende Soldaterlejr var imidlertid ikke efter hans Natur, og da han havde tjent nok til at kjøbe et Par Oger, flyttede han til Sanpete County og begyndte at farme efter en mindre Maalestok. Han fortsatte denne Levevej i mange Aar, først i Fairview, derpaa i Mt. Pleasant og sidst i Ephraim. I 1865—66 udfyldte han paant en Mission til Norge og præsiderede over Christiania Konference. I 1870 giftede han sig med Maren Frederikke Patterson.

Han blev Præsident over 47. Kvorum af Halvfjerds, udfyldte en anden Mission til Skandinavien i 1887—89 og arbejdede som Skriver og Translatør for „Skandinaviens Stjerne“. Den 4. Marts 1900 blev han ordineret til Patriark i Kirken, hvilket Embede han varetog til sin Død. Han har gjort sig elsket og afholdt af Tusinder for alle sine lodige Zions Sange og mange Artikler og Oversættelser af religiøs Natur, der væsentlig ere fremkomne i „Bifuben“ og „Skandinaviens Stjerne“. Mange af den danske Salmebogs smukkeste Sange skyldes ham. Hans Arbejder ville staa som et evigtvarende Monument om hans Liv og Kjærlighed til Menneskene længe efter, at hans jordiske Levninger ere blevne Støv. Han efterlader, foruden sin Hustru Maren, 10 Børn, 39 Børnebørn, 2 Børnebørnsbørn og en yngre Broder, Frederick, af Mt. Pleasant.

Saa vel i Hjemmet som hos Søskende og Venner vil Mindet om C. C. A. Christensen leve, fordi han i Sandhed var en Fredens Mand, der ikke søgte sin egen Vre, men ærede Andre. Og naar han havde udført en eller anden Gjerning, som han vidste tjente Almenheden til Velsignelse, gav han altid Gud Æren. Derfor Tak for det smukke Exempel; Tak for det, du har udført til Landsmænds Dplysning og evigtvarende Glæde. Gud vil være din Belønner!

Missionskonferencen i Rotterdam.

Efter Anmodning og Indbydelse af Præsidenten for den europæiske Mission, Rudger Clawson, forlod jeg sammen med A. Petersen, Præsident over den svenske Mission, Kjøbenhavn den 2. Juli for at overvære en Konference i Rotterdam, Holland. Denne Konference indbefattede alle Missionsærerne i den svejtisk-tytske, hollandske og belgiske

Mission og alle Missionspræsidenterne i den europæiske Mission, og den tog sin Begyndelse den 4. Juli, Aarsdagen for de Forenede Staters Uafhængighedserklæring. Rejsen til Holland paa denne Tid af Aaret er i Sandhed en stor Nydelse, især saa længe man befinder sig paa dansk Grund. At rejse igjennem det smukke Sjælland med dets frugtbare Marker, haver og grønne Skove, med dets Enge, hvor Røerne fredeligt græsser, og dets Agre, hvor Kornet allerede gulnes, giver En en Følelse og Forstaaelse af Landets Velstand og Frugtbarhed og dets Indbyggerses Flid. Enhver Plet bliver udnyttet, og man forundres ikke længere over, at Danmark, om end lille i Udstrækning, dog kan brødsøde saa mange Menneſter.

Vi ankom til Kiel tidlig om Morgenen den 3. Juli. Denne By er den mægtige tyſke Nations Havneplads for de kolossale og kostbare Krigsskibe. Da vi sejlede ind i Havnen, kunde vi fra vort Skib se disse mægtige Krigsmaskiner, og man kom uvilkaarligt til at gysede ved Tanken om de store Ødelæggelser, der vilde blive gjorte, hvis hele dette Maskineri blev sat i Gang. Tyskland er ogsaa et smukt, frugtbart Land, men Danmarks smilende Landstaber tiltale mig dog mest. Naaste er Grunden hertil for en stor Del den, at jeg i en stor Sukkerøemark saa' 10 Kvinder ligge paa deres Knæ i Marken for at luge, medens en Mand stod bag ved dem med en Stok i Haanden for ligesom en Slavefoged at stynde paa de stakkels Kvinder, der arbejdede haardt i den brændende Sol. Jeg tænkte, at dette Arbejde burde udføres af Mænd, hvoraf der gaar saa mange og driver omkring i Tyskland i smukke Militæruniformer. Ved at rejse igjennem Holland kom man til den Slutning, at Landbruget her er langt tilbage med Hensyn til Brugen af Maskiner og Uvlsredskaber. Næsten alle Begne saa' man Mænd og Kvinder slaa og binde deres Hø med Haandredskaber.

Vi ankom om Eftermiddagen Kl. 4 til Rotterdam, hvor Uldsterne paa Missionens Kontor bød os velkommen. Rotterdam gjør et trist Indtryk, naar man kommer fra en By som Kjøbenhavn. Den har det samme Indbyggerantal, men den er ikke saa stor i Udstrækning. Man faar det Indtryk, at den huser megen Fattigdom, og Renligheden lader meget tilbage at ønske. Den 4. Juli, Amerikas Frihedsdag, mødte vi Kl. 10.30 i den gamle berømte Pilegrimskirke, som i Dagens Anledning var bleven os overladt. Vi vare 191 Uldster og 7 Søstre fra Zion, ialt 198 Missionærer, som virke i Tyskland, Svejts, Holland, Belgien, Frankrig, Ungarn og England. Følgende 5 Missionspræsidenter vare tilstede: Rudger Clawson fra England, Roscoe N. Cardley fra Holland og Belgien, Hyrum N. Valentine fra Svejts og Tyskland, Andreas Peterſen fra Sverige og Martin Christophersen fra Skandinavien. Præs. Cardley præsiderede over Mødet, som aabnedes med den amerikanske Nationalsang: »My country t'is of thee«. Bøn af Præs. Valentine. Derefter

blev »The star spangled Banner« affunget, hvorefter Ældste Joseph M. Grant holdt et kort, men meget interessant Foredrag om Pilegrimmene's Historie og deres Lidelser og Opofrelser for deres Tros Skyld. En stor Table, som hænger paa Væggen, fortæller os, at den gamle Kirke, hvor Mødet holdtes, blev bygget i Aaret 1572. Holland var det eneste Land i Europa, som havde Religionsfrihed den Gang, og der havde Flygtninge fra England samlet sig og holdt deres Guds-tjeneste, indtil de bestemte sig til at forlade deres Fædres Land og gaa til det store, frie Amerika, et Land, der vilde byde dem Velkommen og tillade dem at dyrke Gud efter deres Samvittigheds Bydende. Om Natten den 21. Juli 1620 holdt deres Præst John Robinson den sidste Tale til sine Trosvæller i denne mindeværdige Kirke. Næste Dag sagde de under meget rørende Omstændigheder og under Hulken og Taarer Farvel til den lille Skare, som anbefalede deres Skjæbne i Guds Haand og Baretægt, og gik ombord i det lille Sejlskib »Mayflower« paa 190 Tons Drægtighed. De landede i England, hvor Antallet forøgedes til 101 Personer, og sejlede derpaa over det mægtige Dyb. I 9 Uger kæmpede de paa Havet, hvor stærke Storme flere Gange truede dem med Undergang. En Person døde, og et Barn blev født paa Rejen. Den 20. December 1620 landede de i Plymouth; men da det var meget koldt paa denne Tid af Aaret, gennemgik de store Lidelser, og næste Foraar var den lille Skare svunden ind til 47 Personer. Pilegrimmene vedbleve at komme over til Amerika, hvor de anlagde en Koloni, som 10 Aar efter bestod af 300 Sjæle.

Vi ere meget interesserede i Pilegrimmene's Historie, fordi den har saa stor Lighed med de Sidste-Dages Helliges. Vort Samfund var ogsaa udsat for Forsølgelse og Mordgang og maatte flygte fra Sted til Sted for at kunne dyrke Gud, saaledes som vi ønskede. Efter Br. Grants Foredrag talte Præsident Clawson og udtrykte sin Glæde over at have denne sjældne Lejlighed til at tale til saa mange af Utahpionerernes Sønner og Døtre, som vare samlede saa langt borte fra vort kjære Bjerghjem og bestjættede med at tilbyde Verden Fredens Evangelium, der vil gjøre alle Mennesker fri. Han omtalte den behagelige Tid, han havde tilbragt i de forskjellige Missioner og Konferencer, som han havde besøgt. Sangen: »Onward, Christian soldiers«, hvorefter Mødet sluttedes med Taksigelse af Præs. Christophersen.

Den amerikanske Skik at fejre den 4. Juli med et „Baseball“ Spil blev ogsaa fulgt her, hvor et Hold af tytte Missionærer spillede mod et hollandsk med det Resultat, at Tysterne vandt. Den vellykkede og fornøjelige Dag sluttede med et Festsmaaltid paa Hotel Kurhaus; 185 Personer deltog heri og lode de udsøgte Retter smage sig, medens et godt Program, bestaaende af Sange og Taler, udførtes.

Dagen efter tog den alvorlige Del af Festen sin Begyndelse, og paa

denne og paa de tre følgende Dage afholdtes der 3 Møder hver Dag; i disse Møder behandlede saadanne Emner som: Den ideale Missionær; Karakterudfoldelse; Studiet af Evangeliet; Sprog; Hvorledes Tiden bør anvendes; Vore Pligter som Uldster; Vore Pligter mod de Hellige; Hvorledes Dagbøger bør føres, og mange andre Spørgsmaal vedrørende vort Missionsarbejde.

Søndagen den 7. Juli afholdtes et stort offentligt Møde i et Lokale, der rummede 1600 Mennesker og var fyldt med opmærksomme Tilhørere, af hvilke omtrent Halvdelen vare Fremmede. Belærende og opmuntrende Taler bleve holdte i det tyske, hollandske og engelske Sprog. Et hyppeligt Sangkor under Uldste Bendeltons Ledelse sang nogle smukke Sange. Om Mandagen afholdtes der endnu to Møder, hvorefter vi toge Afsted med Uldsterne og forlode Rotterdam om Aftenen. Vi ankom til Kjøbenhavn den næste Dag, den 9. Juli.

Dette har været den interessanteste og behageligste Sammenkomst, som jeg nogenstinde har overværet i Missionsmarken, og jeg haaber, vi her hjemme i vor Mission maa kunne drage Nytte af de mange gode Raad og Lærdomme, som bleve givne, og som jeg veed ville blive til stor Gavn for Missionen og for Herrens Værks Udbredelse i disse Lande.

Det forundrede mig blandt disse 200 Missionærer at finde saa mange af standinavisk Herkomst, som den standinaviske Mission næsten kunde gjøre Krav paa. Jeg synes, at deres Forældres Fødelande, de Lande, hvor deres Slægtninge og Paarørende leve, burde staa dem nærmest. Mange af disse Brødre have erholdt god Skolegang, gaaet paa Universiteter og Kirkens Højskoler hjemme, og mange af dem kunne tale de standinaviske Sprog. Vi bør dog ikke knurre; men vi kunne ikke undlade at udtale Ønsket om, at vi havde 100 af dem i Skandinavien.

Jeg haaber, at vi i en nær Fremtid, maaske til næste Aar, kunne afholde en lignende Fests og Missionærkonference i de standinaviske Lande, i Stockholm, Kristiania eller Kjøbenhavn. En saadan Sammenkomst vilde være af uburderlig Nytte for Uldsterne, for de Hellige og for Missionen som et Hele.

Martin Christophersen.

Missionsanghæder.

Efteraarskonferencerne ville blive afholdte som følger:

Narhuš	Lørdag og Søndag	28. og 29.	September.
Aalborg	" "	5. og 6.	Oktober.
Kristiania	" "	12. og 13.	"
Bergen	" "	19. og 20.	"
Trondhjem	" "	26. og 27.	"
Kjøbenhavn	" "	2. og 3.	November.

Afløsning. Ældste Leonard B. Christensen er løst fra at virke i Kjøbenhavns Konference; han forlod Kjøbenhavn den 5. August og Liverpool den 9. August med Dampskibet „Tunisian“. Det meste af Tiden atbejdede han i Helsingør Gren.

Missionærernes Overskrift for Juli 1912.

1. Skrifter uddelte.

1. Helmer B. Andersen, Kristiania Konf., Hønefoss Gren 3212
2. C. Carl Anhder, Kjøbenhavns Konf., Kjøbenhavns Gren . . . 2356

2. Bøger omfattede.

1. C. Carl Anhder, Kjøbenhavns Konf., Kjøbenhavns Gren . . . 258
2. Aaron B. Christiansen, Kjøbenhavns Konf., Næstved Gren . . . 245

3. Fremmedes Huse besøgte.

1. J. Henry Christiansen, Kjøbenhavns Konf., Kjøbenhavns Gren 1210
2. C. Carl Anhder, Kjøbenhavns Konf., Kjøbenhavns Gren . . . 1204

4. Evangeliske Samtaler.

1. Gilbert R. Andersen, Trondhjems Konf., Narvik Gren 162
2. Jacob W. Olsen, Kristiania Konf., Kristiania Gren 136

Søndagskolerens Program for September 1912.

For 1., 2. og 3. Klasse's Lektier, se „Stjernen“ Nr. 16, Side 254, 60. Aargang. Dag 2. Klasse's for 1., 3. Klasse's for 2. og 4. Klasse's for 3. Klasse's Lektie.

4. Klasse.

25. Lektie: Paulus forhøres af Festus — skyder sig ind under Kejsers Domstol — Festus fortæller om ham til Kong Agrippa, som selv vil høre Paulus. Ap. Gj. 25. Kap.
26. Lektie: Paulus forsvare sig for Agrippa — fortæller om sit Liv, Ombendelse og Kald — hans Tales Indtryk — hans Ustyldighed erkjendes. Ap. Gj. 26 Kap.
27. Lektie: Paulus skal sejle til Italien — kommer til Sidon og Myra — Sejladsen bliver farlig — De komme i Havsnød; Paulus trøster dem — De lide Skibbrud, men komme alle frelst i Land. Ap. Gj. 27. Kap.

Fritænkeriske Selvmødsigelser.

Af Attewall Wootton i „Improvement Era“.

—
„En Daare siger i sit Hjerte: der er ingen Gud.“

Hvor lille og snæversynet maa den Sjæl ikke være, som kan betragte Naturens Vidundere uden at komme til en Erkjendelse af, at en højere Magt har planlagt og en Mesterhaand udført de Under, som omgive os paa alle Sider? Materialisten vil latterliggjøre, hvad han kalder Religionens Urimeligheder; men kunne vi i den mest urimelige Religion paa Jorden finde noget mere dumt eller taabeligt end dette, at det døde, uorganiske Stof, uden Liv eller Fornuft, uden Evne til at tænke og lægge Planer, af sig selv kan blive til de mange forskjellige Former, som vi se i Naturen — at Livets afvejlende og righoldige Skjønhed uden ydre Paavirkning skulde kunne opstaa af det livløse Stof?

Hvad vilde en saadan Materialist sige om et Menneske, som paa-stod, at et elegant Uhr ikke var lavet, men at det døde Materiale, hvoraf det bestaar, uden Hjælp satte sig i Gang, at hver enkelt Del selv satte sig paa sin rette Plads og formede sig til Viser, Hjul og Fjedre, til Glas og Kasse, hver Part saaledes, at den nøjagtigt passede med de øvrige og tilsammen udgjorde et fuldtærdigt Uhr og en nøjagtig Tidsmaaler?

Hensigten bestemmer Midlerne, og disse tildannes og afpasses efter en bestemt Plan, der hele Tiden har det endelige Formaal for Øje. Menneskenes mest fuldkomne Planer og Menneskehaandens bedst udførte Arbejder ere yderst raa og klodsede i Sammenligning med Naturens. Spidsen af den allerfineste Synaal er grov og knudret og ganste rund, naar den ses stærkt forstørret, men selv i de kraftigste Mikroskopier fremviser Biens Braad en fuldkommen Spids. „Betragter Liljerne paa Marken, hvorledes de voge; de arbejde ikke og spinde ikke; men jeg siger eder, at end ikke Salomon i al sin Herlighed var klædt som en af dem.“

Fritænkeren nægter at tro noget, som han ikke kan faa Bished for gjennem sine 5 Sandser, men han er villig nok til at tro paa Molekullen, Atomet og den usynlige Væster, som Videnskabsmanden kun kjender theoretisk. Hvis man indtager et saadant Standpunkt, skulde man jo ogsaa nægte for Exempel at tro paa Tilværelsen af Lugt, som man ikke selv kan lugte, men vor Lugtesands er forholdsvis meget lidt udviklet; Blodhunden er i Stand til at forfølge en Persons Fodspor, selv efter at Hundrede andre have gaaet over det. I Aviserne fandtes for ikke længe siden en Beretning om en Mand, som kjendte alle sine Venner ved Hjælp af deres særlige, individuelle Lugt. Møllere kunne stjæle mellem de forskjellige Slags Mel blot ved at gnide det mellem Fingrene, medens enhver anden ikke vil kunne opdage nogen Forskjel.

De indfødte Stammer i Afrika og Amerika kunne se Gjenstande i en Afstand, som langt overgaar den, en Bybeboers Synsevne kan række over.

Teleskopet og Mikroskopet have bragt mange Ting indenfor Menneskets Synsvinkel, hvis Tilværelse man ikke havde Anelse om, før disse Instrumenter bleve opfundne. Dersom et Menneske kun vil tro sine egne Erfaringer, vil han kun kunne tro meget lidt; man behøver blot at overvære en Spiritistseance eller en Tastenspillerforestilling for at erfare, hvor upaalidelige vore Sandser ere. De menneskelige Sandfers Rækkeevne er ikke en Gang som en Draabe i Havet i Sammenligning med Universets Uendelighed.

Alle de Kræfter, som bevæge og styre det hele Univers, ere lige saa langt udenfor den menneskelige Fattsevne som de Kristnes Gud eller Troen paa et evigt Liv, efter at dette dødelige Legeme er bragt til sit sidste Hvilested.

Alle Videnskabens Opfindelser og Opdagelser, som i saa høj Grad have hjulpet til at højne Mennesket og gjøre Livet behageligt for det, ere direkte Resultater af Troen paa det usete og ukjendte. Det var Underkuelsen af denne Tro ved Magt saavel i videnskabelig som i religiøs Henseende, der i saa høj Grad forhindrede Menneskets Fremgang i den mørke Tidsalder. Kun naar Menneskesjælen er fri og uafhængig og i Stand til at række ud over det kjendte og søge efter det ukjendte og uopdagede, kan Fremgang og Udvikling foregaa.

Hvad er det for en Magt, som leder Mennesket udover dets Erfaringer? Det maa nødvendigvis være en Kraft, som er højere end Sandserne; thi den virker bedst i Natens Mørke, naar Sandserne ere i Dvale og Alt omkring os er Ro og Fred og Intet foregaa, som kan gjøre Indtryk paa Sandserne. Menneskeaadens største Tanker, dens dristigste og betydeligste Fornuftslutninger og højeste Filosofi er bleven til under saadanne Forhold. Hvorfra komme nu disse aandelige Syn- glimt, som alle store Tænkere have erfaret? De komme fra den store aandelige Verden og strømme ind i Sjælen, ligesom om en Hane pludselig var bleven aabnet, og denne Evne til at komme i Forbindelse med og blive paavirket af denne aandelige Kraft kan udvikles til, hvad Verden kalder „Geni“. Saaledes er det med Aabenbarelsens Aand. Dersom et Menneske aldrig har aabnet sit Hjerte for den guddommelige Indflydelse og Inspiration, har han derfor Ret til at sige, at Andre, hvis Hjerter ere blevne rensede og gjorte til passende Opholdssteder for den hellige Aand, ikke kunne modtage saadanne guddommelige Indtryk? Vi kunne ligesaa godt sige, at det øvede, musikalske Geni ikke kan høre Musikkens skønne Harmoni, fordi vort uøvede Øre ikke er i Stand til at opfatte den.

Ved Hjælp af Syrer kan Remiteren opløse et Stykke Søl, saaledes

at det fuldstændigt forsvinder, saavidt vi kunne se, men han er i Stand til at gjenkalde dette Sølv, og det vil besidde sin oprindelige Værdi.

Mangen en saakaldt Materialist vil tro dette, uagtet han er aldeles ubekjendt med Processen, men vil forkaste Troen paa, at Gud er i Stand til at gjenkalde det menneskelige Legemes opløste Dele og bringe dem tilbage til deres oprindelige Form og Brug i Opstandelsen fra de Døde.

Hvad har Gudsfor nægterens Filosofi gjort for Menneskeslægten's Forbedring? Kan den give Trøst til dem, som have mistet deres Kjære? Har den nogensinde gjort Døds kampen lettere og Dødslejet blødere? Hvilke Betsignelser giver den til Menneskene for et moralsk og ærligt Liv? Paa hvad Maade har den fremmet Broderkæbsfølelsen og gjort Menneskene bedre? Hvilken Belønning lover den dem, som ofre sig selv for Andre, eller hvilken Straf til dem, som røbe, plyndre og undertrykke?

I nogle faa Vers af Kristi Bjergprædiken findes Værdomme, som ville gjøre mere Gavn og bringe Menneskene større Ophjælpelse og Lykke end alle Verdenshistoriens filosofiske Skoler og Tankesystemer tilsammen.

Missionærernes Rapport for Juli 1912.

Konferencepræsident	Konference	Antal Missionærer	Strifter omfattede	Højer omfattede	Fremmedes hjem besøgte	Evangeliske Samtaler	Møder afholdte	Døbte	Orbinerede	Børn besøgte
Christen M. Jensen	Nalborg	13	8845	211	2781	428	45	4		2
Peter H. Sørensen	Narhuz	19	16673	145	6558	422	82	7		
Henry A. Bjørkman	Kjøbenhavn	17	13150	823	5951	423	66	4		
Hyrum D. Jensen	Bergen	14	12232	455	4923	854	97	3	1	
C. M. Nielsen	Kristiania	25	19481	1210	6418	1090	123	2	9	4
Fred. C. Mikkelsen	Trondhjem	11	9337	390	1621	597	47			
Totalsum for Missionen		99	79718	3234	28252	3814	460	20	10	6

Indhold:

Kultur og Oplysning blandt Monererne	241	Missionskonferencen i Rotterdam	249
Tankesprog	247	Missionsnyheder	252
Redaktionelt:		Missionærernes Væreliste	253
Patriark C. C. A. Christensens		Søndagsfolerens Program	253
Død	248	Fritænteriske Selvmodsigelser	254
		Missionærernes Rapport	256